

VERKLARING

Over de

Eerste Algemene Zendbrief van de Apostel

Petrus

Door

Dominicus Goltzius

1 Petrus 1 vers 1 en 2

Petrus, een apostel van Jezus Christus, aan de vreemdelingen, verstrooid in Pontus, Galatië, Kappadocië, Azië en Bithynië,

Den uitverkorenen naar de voorkennis van God den Vader, in de heiligmaking des Geestes, tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds van Jezus Christus; genade en vrede zij u vermenigvuldigt.

De Heere Christus zei eens tot Petrus in Luc.22:32: *Als gij eens bekeert zult zijn, zo versterkt uw broederen.* Dit zei Christus tot hem bij die gelegenheid, als de Satan naast anderen hem *begeerde te ziften als de tarwe*, maar de Heere bad voor hem, *dat zijn geloof niet mocht ophouden*. Hij voorzei hem dat hij in een zware val zou komen, maar in die val niet zal blijven, maar tot bekering komen, en voornamelijk, dat hij hersteld zijnde, *zijn broederen versterken zou*, dat is, dat hij met hen, die uit gelijke zwakheid in zonden mochten komen te vallen, medelijden zou hebben, door met nuttige onderwijzingen hun geestelijke zwakheid te hulp te komen, hun bekering en zaligheid te bevorderen, en dat wel daarom, omdat het zijn broederen waren, Wiens ambt het is *het goede voor elkaar te zoeken*. Ps.122:8/9. Christus wist wel, dat die, eens op zeef van Satan geweest zijn, en daaruit gelukkig verlost, het beste weten, hoe het met anderen gelegen is, die in gelijke staat zijn, en daarom ook het beste weten, wat tot hun *versterking* nuttig en nodig is. Die eens in de Kruisschool geoefend zijn, die hebben door ondervinding geleerd hoe het bij anderen is, die nog in die oefeningen zijn, en vervolgens dat ze medelijden verdienen. Deze les nu, die Christus aan Petrus gaf, raakte hem, en als een gelovig en bekeerde ziel,

zoals het ons aller plicht is de *ongeregelde te vermanen*, de *kleinmoedige te vertroosten*, de *zwakke te ondersteunen*, en *lankmoedig te zijn tegen alle*. 1 Thess.5:14. En, wel voornamelijk als leraar en Apostel; Want ondanks dat hij door die misstap aan zijn Heere en meester, zijn Apostelambt onwaardig had gemaakt, zo zou hij nochtans daarin worden hersteld en bekwaam gemaakt, om anderen te *versterken*, zoals ook geschied is. Joh.21:15/16. En daarom is er geen twijfel aan, of Petrus heeft die opgelegde plicht goed waargenomen. Onder andere kan dat bewezen worden, niet alleen uit zijn krachtige en uitvoerige prediciën, die hij over de *Gekruiste* gedaan heeft tot bekering van het volk, dat in de *Handelingen der Apostelen* verhaald wordt; maar ook zijn twee *Zendbrieven*, die hij geschreven, en geschreven nagelaten heeft. Want, als wij het doel¹ van deze brieven bezien, dan zullen wij vinden, dat het voornamelijk geweest is, om zijn broederen te versterken in de staat van de genade; Zoals te vinden is in 1 Pet.5:12 en hen dat zo doen verkrijgen tot het einde van hun geloof, namelijk, de zaligheid der zielen. 1 Pet.1:9.

Daarom, omdat wij nog dagelijks zwakheid in ons bevinden, en daarom versterking nodig hebben, en ook eens begeren van genade tot heerlijkheid te komen, zal het niet onverdienstelijk zijn, deze eerste Zendbrief van de Apostel Petrus nader te overwegen en te verklaren, tot algemeen nut van de christenheid te verhandelen tot Godzaligheid en gelukzaligheid, zoals door ons de Tweede Brief al gedaan is; waartoe wij dan hulp van de Hemel verwachten en ootmoedig afbidden om de Zoon van Gods liefde. Amen.

Deze Zendbrief bestaat uit drie delen:

1. Het begin of inleiding, vers 1 en 2
2. Haar inhoud, vers 3. Tot Hoofst 5 vers 10
3. Het besluit, in de overige verzen

1. Over de inleiding, die bestaat in de Apostolische wens waarin wij hebben:

- 1.1. De persoon, die iets wenst.
- 1.2. De persoon aan wie iets gewenst wordt.
- 1.3. De zaak of wat hij wenst.

1.1 Eerste deel. De persoon, die iets wenst.

De wensende persoon wordt genoemd: *Petrus een Apostel van Jezus Christus*. In het begin van de tweede Brief wordt er iets bijgedaan: *Simeon Petrus een dienstknecht en Apostel van Jezus Christus*. Waarin, deze persoon ons hier voorkomt:

¹ Oogmerk

1.1.a. ten eerste onder zijn eigen naam *Simon of Simeon Petrus*. Zie Marc.3:16 en Matth.16:18.

1.1.b. Daarna, in opzicht van zijn ambt en bediening: Een Apostel van Jezus Christus. Zie hier van onze verklaring over de tweede Zendbrief.

Hij, die eerst een Leerling in Christus school geweest was, werd daarna een leraar; een ijverig en verstandig leraar, met mond en pen, gelijk wij ten aanzien van zijn pen, menen nader uit deze Brief te verstaan. Weinig en klein is het, dat deze Petrus geschreven heeft, ten opzichte van brieven en woorden, maar veel en groot in opzicht van het gewicht der zaken. Aan de goddelijkheid van zijn schrijven en de wettigheid van zijn roeping zullen wij niet twijfelen, als zijnde een Apostel, een uitgezondene van Jezus Christus. Meer zullen wij hier niet bij doen.

1.2. Tweede deel De persoon aan wie iets gewenst wordt.

De personen, aan wie Petrus iets wenst, worden niet met hun eigen namen genoemd, maar onder een beschrijving van haar tweeërlei staat, uitwendig en inwendig.

1.2.1. Haar uitwendige staat wordt zo uitgedrukt: De vreemdelingen verstroot in *Pontus, Galatië, Kappadocië, Azië en Bithynië*. Zij worden genoemd *vreemdelingen* verstroot; of na de Griekse tekst eigenlijk, *vreemdelingen der verstrooiing*. Wie deze *vreemdelingen van de verstrooiing* zijn, daar zijn de uitleggers het met elkaar niet over eens. Sommige verstaan het van de bekeerde heidenen; andere van de Joden tot Christus gebracht. Doch, om daar niet bij stil te blijven staan, zullen wij maar eenvoudig ons gevoelen zeggen, dat door deze *vreemdelingen* eerst en voornamelijk verstaan worden de Joden. Het woord *vreemdeling* dan nemende in zijn eigenlijke betekenis, voor zo één, die uit zijn eigen land verdreven of weggegaan zijnde, in een vreemde plaats omzwerft; gelijk de gelovige voorvaderen beleden hebben, *dat ze gasten en vreemdelingen op de aarde waren*. Hebr.11:13. Zo was het dan gelegen met de Joden, dat ze tevoren met de wegvoering door de Assyriërs, en door de vervolging van Antiochus, in de landen van Azië *verstrooid* zijn geworden, waar zij als *vreemdelingen* verkeerden, verdreven zijnde uit hun vaderland Kanaän. Waar zij ook op de Pinksterdag te Jeruzalem terug gekomen zijn, en door de Predicatie van Petrus werden verslagen en geraakt in het hart tot bekering en omhelzing van Christus en Zijn leer, en werden door het uiterlijk waterbad² Christus en Zijn gemeente toegedaan. Hand.2. Deze bekeerde Joden nu zijn daarna weer naar hun huis teruggekeerd, dat is na die landen en plaatsen van Azië, van waar zij gekomen waren, en hebben het geloof verbreid, niet zonder grote tegenwerking van andere hardnekkige

² De doop

Joden. En die zijn het dan, tot wie Petrus schrijft, wat nader kan onderzocht worden:

1.2.1.a Uit het eigen grondwoord, dat hier ter plaatse gebruikt wordt, en wat onderscheiden is van het grondwoord dat gevonden in Matth.23:15 en Hand.2:10. Waar het vertaald wordt voor *Joden-genoten* of anders, waardoor gedacht worden hen, die van de heidense religie overgebracht werden tot de Joodse; en zo Joden waren, niet van geslacht, maar van religie en godsdienst.

1.2.1.b. Deze Apostel Petrus was in overeenstemming met de Joden, *het Evangelie der besnijdenis toevertrouwt*. Gal.2:8. dat is, om het Evangelie onder de Joden te prediken, zoals daarom zijn ambt ook genoemd wordt het *Apostelschap der besnijdenis*. Gal.2:8; Zo is dan daaruit te besluiten, dat hij eerder en liever heeft willen schrijven aan de besneden Joden, nu gelovig geworden zijnde, als aan de aankomelingen uit de heidenen. Petrus zelf schijnt daarop het oog te hebben. 1 Pet.1:18 en 1 Pet.2:9, en op andere plaatsen, die wij dan uitgebreider zullen uitleggen, als wij daartoe zullen zijn gekomen.

1.2.1.c. De Apostel Jacobus geeft dit duidelijk te verstaan, als hij noemt de twaalf stammen, die in de verstrooiing zijn. Jac.1:1. Zoals dan Jacobus zijn Brief geschikt en geschreven heeft aan de Joden, om hen in hun aangenomen geloof te versterken. Zo ook Petrus, aan dezelve en dat met hetzelfde doel gelijk dat ook geloofwaardig is, zoals de Zendbrief tot de Hebreeën dat in zich heeft. Wij besluiten dan, zoals boven gezegd, is dat Petrus deze Brief voornamelijk tot de 12 stammen Israëls gericht heeft. Voornamelijk zeggen wij, omdat er ook heidenen onder deze Joden in die plaatsen vermengd waren, welke met elkaar de kerk van Christus uitmaakten, niet minder als te Rome, Korinthe en andere heidense plaatsen, ook Joden waren, tot welke dan deze Brief, als in de tweede plaats kon behoren; Zoals daarom in het vervolg van deze Brief ook dingen ons ontmoeten zullen, die op de heidenen zien.

Doch niet alleen waren zij *vreemdelingen*, maar ook *verstrooid* of der *verstrooiing*; zo vinden wij ook *verkiezing* voor *verkorene*. Rom.11:7. *Besnijdenis* voor *besneden*. Gal.2:7. en *verkrijging* voor *verkregen*. 1 Pet.2:9. En nog eens, *verstrooiing van de Grieken* voor *verstrooide Grieken*. Joh.7:35. En zo ook hier, *verstrooien* wordt eigenlijk gezegd van het zaad, dat niet op één plaats op de akker geworpen wordt, maar overal op de akker gestrooid wordt. En zo wordt een volk, of mensen gezegd verstrooid te worden, als zij in verschillende gewesten of streken op de aardbodem gevonden worden. Zo was het hier met de Joden, die verstrooid waren in verschillende provincies en landschappen: zoals in Pontus, Galatië, en zo voorts.

Deze provincies waren allen in *Klein Azië* gelegen, anders *Natolia* genaamd, waarin vele Joden tevoren hun intrek hadden genomen. *Pontus* was gelegen aan de zeekant van de

Pontus Euxinus, waarop de naam ook ziet; En zo een landschap, gelegen tussen Kappadocië en de Zwarte zee. Van dit Pontus wordt ook gesproken, Hand.2:9. *Aquila*, een zeker Jood, was hier geboren. Hand.18:2. Galatië was een van de grootste provincies in klein Azië, grenzende aan *Frygië*, *Bithynië*, *Pontus*, *Kappadocië*, en *Pamfylië*; er wordt van *Galatië* meer gesproken in de Schriften van het Nieuwe Testament. En is vermaard uit die kostelijke Brief, die Paulus aan de gemeente van *Galatië* geschreven heeft. *Kappadocië* is al genoemd, *Armenië* rakende aan het westen; daarvan wordt ook gesproken Hand.2:9. als mede van *Azië*. Daardoor wordt, in een nauwe betekenis verstaan dat gedeelte van *Klein Azië*, dat anders *Lonia* genoemd wordt waarvan Efeze de hoofdstad was. *Bithynië*, anders *Bithynië*, was gelegen dichtbij *Troas*, tegen *Thracië*, zich uitstekende aan de Zwarte Zee of *Pontus Euxinus*; daarvan vindt men ook geschreven in Hand.16:7. Heden ten dage is dit alles onder het Turkse gezag.

Nu in deze plaatsen en landstreken waren deze Joden *verstrooid*. De *verstrooiing* van de Israëlieten is vaker dan één keer voorgevallen. Waar door zij uit hun Vaderland na andere vreemde plaatsen verdreven zijn. De Tien Stammen zijn verstrooid door de Assyriërs, toen *Salmaneser*, de koning van Assyrië, na een driejarige belegering van de stad Samaria, die in nam en Israël wegvoerde na Assyrië. 2 Kon.17:5/6. De andere twee stammen, Juda en Benjamin, zijn verstrooid en weggedreven door de *Babyloniërs* toen Nebukadnezar, de koning van Babel, die Jeruzalem overwonnen en ingenomen had, en haar koning Zedekia, die de laatste was, gevangen. 2 Kon.25:6/7. En hoewel ze naderhand wel terug- gebracht zijn door orde en bevel van de koning Kores, zo zijn toch enige in de *verstrooiing* gebleven. Eindelijk zijn ze helemaal verstrooid door de oorlogen met de Romeinen, onder de keizers Vespasianus en Titus; in welke verstrooiing zij gebleven zijn tot deze tijd. Op deze laatste verstrooiing wordt hier ook gezien, indien ze toen al geschied was, als Petrus schreef; voornamelijk dan op de eerste verstrooiing door Assyriërs en *Babyloniërs*.

Hoe het dan zij, de Joden komen ons hiervoor als een *verstrooid volk*, en zo verdreven uit hun vaderland. Niemand heeft hier gedachten, dat God Zijn belofte niet zou gehouden hebben, als Hij tot Abraham zei. Gen.17:8. *Ik zal uw zaad na u het land uwer vreemdelingschappen geven, het gehele land Kanaän, tot een eeuwige bezitting*. Want, men moet weten:

Ten eerste, dat het woord eeuwig, na de Hebreeuwse taal, vaak betekend een langdurige tijd, waarvan men het einde niet weet, maar nochtans zeker is.

Daarna, dat die belofte in zich een stilzwijgende conditie van gehoorzaamheid had, zoals blijkt uit de dreigementen van God. Levit.26:33 en Deut.28:64. Door de

ongehoorzaamheid van Israël, hebben zij God oorzaak gegeven, om hen te verdrijven uit hun land en te verstrooien onder vreemde Volkeren; En zo is het, dat ze hier genoemd worden, *vreemdelingen verstrooid*, ect. Daarin wordt ons getoond:

Dat Gods eigen volk wel onderworpen is aan *verstrooiing* in vreemde plaatsen en landen. Zo was het hier met de Joden, eertijds Gods beminde Volk. Zo noemde Haman bij de koning Ahasverus de Joden, een *volk verstroot* en *verdeelt onder de volkeren*, in alle landschappen van zijn Koninkrijk. Est.3:8. Dit is het, waarover Gods kerk klaagt, Ps.44:12. En dat Jesaja in de Joden opmerkt, Jes.26:15. Zo vinden wij het ook in Joh.11:52. Gemeld van kinderen Gods, die *verstrooid* waren. Zie ook Hand.8:1 en 11:19 en Matth.9:36. Hiertoe behoort en mag ook gebracht worden, hetgeen Christus Zijn Apostelen voorzegde en hun overkomen is, Joh. 16:32. *Gij zult verstrooid worden, eenieder na het zijne*. De oorzaak hiervan:

De *grondoorzaak* is de zonde; Want de zonde verwekt Gods toorn, en in die toorn verstrooid God Zijn volk. Daarom vinden wij, dat deze verstrooiing, als een vloek en straf om de zonden wil, gedreigd is, Levit.26 en Deut.28. Eerder al gezegd, als mede Am.8:12. *Zij zullen zwerven van zee tot zee, ect*. Vergeleken met vers 4,5,6. Ook als een straf van de zonde van God gevonden; zoals Daniël dit bekend in Dan. 9:7. In alle landen, daar Gij ze henen gedreven hebt, om hun overtreding, waarmee zij tegen U overtreden hebben.

De eindoorzaak kan verschillend zijn, bij God bekend. Onder andere:

- Om door deze verzoeken, het geloof van Zijn volk te beproeven; Vergelijk met dit eerste vers, het 6^e en 7^e en ook Jac.1:1. Met vers 2 en 3.

- Om hierdoor te leren, dat zij hier op aarde maar *vreemdelingen* zijn, dat verstaat de ware gelovige, geen vaste woonplaats *onder de hemel* te hebben, maar *in de hemel hebben zullen*. Zie hier in de tekst, vreemdelingen en *verstrooid* bij elkaar gevoegd. Zo is het, *wij hebben hier geen blijvende Stad, maar wij zoeken de toekomstige*. Hebr.13:14.

- Om deze en gene verstrooiing te maken tot een bekwaam middel, waardoor de kennis van de ware God en van de goddelijke waarheden, mocht worden voortgeplant tot anderen, die daar nog vreemd van zijn. Zo is het misschien geweest met deze *verstrooiden* in Pontus, Galatië, ect. Zeker was het zo met de *verstrooiing* van de gemeente te *Jeruzalem*, in de dood van Stephanus. Hand.8:1. Want zo staat erin vers 4: *Zij dan nu, die verstrooid waren, gingen het land door, en verkondigden het Woord*.

1.2.T. Toe-eigening.

Laten wij dan,

- *Aan de ene kant*, dit niet als een vreemde en ongehoorde zaak opnemen, als wij dit

in onszelf of in anderen zien gebeuren. Die tien wrede vervolgingen onder bloeddorstige Keizers, zijn nog in ons geheugen, uit de geschiedenis. En onze tegenwoordige tijden geven ons in het koninkrijk van Frankrijk, een elfde, niet minder wreed. Waarin het tegenwoordige geloof naar voorbeeld van het oude geloof, *bespotting, en geselingen, hebben moeten proeven, ook banden en gevangenis, verlaten, verdrukt, kwalijk gehandeld zijnde; welke de wereld niet waardig was, hebben in de woestijnen gedood, en op bergen, en in spelonken, en in de hollen der aarde.* Hebr.11:36/37/38. En vervolgings, verstoten van het hune, om herberg en schuilplaats te vinden in andere landen. Wanneer het dan anderen overkomt en wij dat vernemen, moet ons dat niet als wat nieuws of vreemds voorkomen. Zie 1 Petr.4:12. maar wij mogen en moeten dan gedenken, dat zij de eerste niet zijn en misschien de laatste niet blijven zullen. Veel minder mogen wij daaruit oordelen, dat God Zijn volk geheel en al zou verstoten of vergeten hebben, zoals Gods volk in zo'n geval zelf soms wel zo oordeelt. Zie Ps.44:10-12 en 74:1. Want hoewel deze Joden als vreemdelingen verstrooid waren, zo waren zij nochtans Gods volk, die God daarom ook na de ziel door deze zijn dienstknecht Petrus en anderen, verzorgde en vertrooste. De verstrooide zijn ook kinderen Gods. Joh.11:52.

Aan de andere kant, laten wij ons voorzichtig gedragen, zowel in het tegenwoordige als toekomstende. Dat is, als ons *tegenwoordig* zo'n lot mocht drukken, laten wij dat met lijdzaamheid dragen, zonder te murmureren onder Gods wijze en al-regerende voorzienigheid. De beproeving van het *geloof*, die ook in de *verstrooiing* geschied, moet *lijdzaamheid werken*. Jac.1:3. Ja, anderen moeten wij in zo'n staat te hulp komen door *herbergzaamheid* en *medelijzaamheid*, volgens Hebr.13:2/3/16. Gedachtig zijnde aan wat Christus op de jongste dag zeggen zal. Matth.25:35-43. *Ik was een vreemdeling en gij hebt mij geherbergd.* Voor het toekomstende moeten wij goede zorg dragen, dat ons zo'n *verstrooiing* in vreemde plaatsen en landen niet als een rechtvaardige vloek overkomt. Waartoe nodig is, dat wij ons wachten voor ongehoorzaamheid aan God en Zijn geboden, volgens Levit.26:33 en 1 Kon.14:15. *Hoogmoedige verstrooid de Heere in de gedachten hunner harten*, wist Maria in haar lofzang te zeggen. Luc.1:51. Met Christus moeten wij *vergaderen*, dan zullen wij niet verstrooien. Matth.12:30. Hierbij moet nog komen: Dat wij de Heere met bekentenis van onze zonden, ernstig bidden, dat Hij zo'n vloek genadig van ons gelieve af te wenden, niet tegenstaande onze onwaardigheid, de boosheid van onze vervolgers in te binden en te stuiten; en ons daartegen te verlenen, die zegen, waardoor eenieder van ons mag blijven *zitten onder zijn wijnstok en vijgenboom*, en dat er niemand is, *die ons verschrikt*. En zo Zijn Goddelijke wil anders mocht zijn, dat Hij ons met Zijn genade en Geest van boven gelieve te ondersteunen, omdat met standvastigheid te

kunnen verdragen; verzekerd zijnde, dat de Hemel op het laatst ons *huis en Vaderland* zijn zal, waaruit wij in de eeuwigheid niet verdreven zullen worden. Tot zover van haar uitwendige staat;

2. Volgt nu de inwendige, uitgedrukt in: *De uitverkorenen naar de voorkennis van God de Vader, in de heiligmaking des Geestes, tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds van Jezus Christus*; Wat dan haar inwendige staat betreft, Die heeft betrekking op de verkiezing, die wel de hoofdenade mag genoemd worden, waaruit andere voortvloeien, zoals in deze woorden aangewezen wordt.

Uitverkorene worden zij genoemd; waardoor verstaan worden zulke personen, die aan de goddelijke *verkiezing* ter zaligheid deelhebben. Wat die *verkiezing* is en wat daarvoor verstaan wordt, zie onze verklaring over 2 Pet.1:10. Het schijnt, dat onze Apostel niet tevergeefs dezen zo noemt, maar tot hun versterking: want zoals de eerste benaming, *verstrooide vreemdelingen*, hen konden dienen tot nederwerping en verslagenheid; zo dan deze in het tegendeel tot vertroosting en oprichting, als zij bij God evenwel *uitverkoren* waren, ondanks bij de mensen verworpen. En als de Apostel hen noemt uitverkorenen, zo zegt hij niet, dat ze alle zodanig waren, want Petrus kon wel anders denken, maar hij spreekt zo naar de belijdenis en aard der liefde, *die alle dingen gelooft en hoopt* wel te zijn. 1 Cor.13:7. Zoals Paulus alle die te Rome waren, heilige noemde. Rom.1:7, en daarom hoewel hij in het bijzonder deze en gene als *uitverkorene* niet kende, zo kon hij nochtans in het gemeen dit besluit maken, dat dezulke, die waarachtig deelhadden aan de *Heiligmaking des Geestes* en aan de *besprenging* met het bloed van Christus tot een ongeveinsde gehoorzaamheid, geen verworpene konden zijn, maar *uitverkorenen* moesten zijn; en die genade door uitwendige tekenen in zich bevindende, zo kon hij hen met recht *uitverkorenen* noemen.

Na de *voorkennis van God de Vader*. Door deze *voorkennis* wordt verstaan, dat Goddelijke *besluit*, dat God van *eeuwigheid* genomen heeft over de zalige of rampzalige staat van het redelijk schepsel. Welk *besluit* hier genoemd wordt, *voorkennis*, zoals ook in Hand.2:23, anders *voornemen*. Rom.8:28 en Ef.1:11 anders *welbehagen*. Matth.11:26, enz. Hier dan *voorkennis*. Zo bij God in het algemeen alle Zijn werken van eeuwigheid aan bekend zijn. Hand.15:18. Zo dan in het bijzonder de eeuwige staat van het redelijk schepsel, Engelen en mensen, hier wordt deze *voorkennis* van God tot de mensen gebracht, die na *die voorkennis van God*, uitverkoren zijn, dat is, zoals Paulus leert in Rom.8:29. *Die Hij tevoren gekend heeft, die heeft Hij ook tevoren verordineert*. En Ef.1:5. *Die ons tevoren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen*. Zo geeft onze Apostel meteen te verstaan, dat de *verkiezing* is van *eeuwigheid*, omdat het woord *voorkennis* niet ziet op een kennis,

die God eerst in de tijd besluit, maar die voor alle tijden, en zo van eeuwigheid is. Petrus zal die hierna, in vers 20 noemen een *voorkennis van voor de grondlegging der wereld*. Die dan God door Zijn eeuwig besluit heeft voorgekend voor de Zijne, deze heeft Hij *uitverkoren* tot de Zaligheid.

Doch deze *voorkennis* wordt hier bijzonder genoemd, *Gods des Vaders*. Dit zegt niet, dat de Zoon en de Heilige Geest van dit Goddelijk werk van eeuwigheid, de verkiezing, uitgesloten zouden worden, zoals de Vader zou uitgesloten zijn van de heiligmaking, die de Geest wordt toegeschreven, en van de besprenging, die de Zoon wordt toegeschreven; zoals dan deze twee laatste genaden ook zijn het werk van *God de Vader*, zo ook de eerste van *God de Zoon*, Joh.13:18 en 15:16/19. En van de *Heilige Geest*, zoals te zien is uit hun *verzegeling* en andere goddelijke werken in de harten van de uitverkorenen. Zie Ef.1:13 en Hand.13:2. Deze *voorkennis* dan, net zoals ook de *verkiezing*, word *God de Vader* toegeschreven, bij enige uitnemendheid, voor zover de Goddelijke werkingen Hem, als de eerste persoon in orde, doorgaans worden toegeëigend. En zo wordt dit ook door Paulus aan God de Vader toegeschreven. Ef.1:3/4. De *verkiezing* van de Vader; de *verlossing van de uitverkorenen* door de Zoon en Zijn bloed, en de *heiligmaking van die uitverkorenen en verlost* door de Heilige Geest, gelijk nu nader volgt.

Uit deze hoofdenade, die van eeuwigheid is, vloeien alle andere genaden voort in de tijd. Onze Apostel noemt er hier drie, niet waarnemende de orde, op welke die de gelovigen geworden, maar alleen de zaken terneder stellende; gelijk wel meer geschied.

1.2.T.1. In de *heiligmaking des Geestes*. Wat heiligmaking is, kan haast uit het woord zelf, dat een samen voegsel is, gezien worden, namelijk, heilig te maken. En hoewel dit woord ook wel in een engere betekenis genomen wordt, voor *kuisheid*, zoals 1 Thess.4: 4/7 en 1 Tim.2:15, zo betekent het nochtans hier, zoals doorgaans, dat genadewerk van God, in het hart van een *uitverkoren* en *gerechtvaardigd* mens, want de *rechtvaardigmaking* gaat voor de *heiligmaking*, waardoor hij een schrik heeft van alle kwaad, en lust tot alle goed; en dat ook door zijn uitwendige gedrag betoond; En met één woord, de *heiligheid* van het leven en de wandel, zodat wij dus vermaand worden *heilig* te zijn. 1 Petr.1:15,16. *De heiligmaking na te jagen*. Hebr.12:14. *De heiligmaking te volbrengen*. 2 Kor.7:1. En nadien het bekend is, dat *heiligen* of *heiligmaken* ook wel in Gods Woord een afzondering van iets of iemand betekent, zo is het, dat sommige uitleggers, onder wie ook Calvijn, dit verstaan van de afzondering van de uitverkorene door een krachtige roeping tot de gemeenschap van Christus en Zijn Evangelie. En dan zou dit spreken van Petrus overeenkomen met Rom.8:30. *Die Hij tevoren verordineerd heeft, deze heeft Hij ook geroepen*. Welke uitleg dan ook gegrond is.

Deze *heiligmaking* wordt *des Geestes* genoemd. Sommige verstaan dit van des mensen geest; in deze zin, dat niet alleen het lichaam of het uitwendige van de mensen zou *geheiligd* worden, maar ook het inwendige, dat is, de ziel; volgens Paulus wens. 1 Thess.5:23. maar dit is volgens ons hier het doel van Petrus niet. Anderen verstaan hier door het evangelie en dezelfs leer of predicatie; welk onder de naam van Geest ons voorkomt, 2 Kor.3:6, in deze zin, dat het woord van het Evangelie een bekwaam en gediensstig middel is, om het volk van God te heiligen; en dan het Griekse grondwoord te vertalen met, *door*. Evenals de Heere Christus eens zei. Joh.17:17. *Heilig ze in Uw waarheid; Uw woord is de waarheid*. Maar als wij dit spreken van Petrus eens vergelijken met andere plaatsen in de Heilige Schrift, zo vinden wij reden te hebben, te geloven, dat door deze Geest wordt verstaan de *Heilige Geest*, de *Derde Persoon* in de aanbiddelijke Godheid; die dit werk van *heiligmaking* doorgaans toegeëigend wordt; evenwel niet met uitsluiting van de *Vader*. Zie 1 Thess.5:23, noch van de *Zoon*. Ziet 1 Kor.1:30 en 8:11, maar voor zover de *Heilige Geest* door Zijn onmededeelbare werking deze *heiligmaking* teweegbrengt in de harten van de uitverkorene. Of, omdat dit sommige niet behaagd, voor zover de *heiligmaking* van de zondaars volgt op de verdienste van Christus; zoals dan de Heilige Geest in orde van verstaan en werken volgt op de Zoon, *die ook daarom de Geest des Zoons genaamd wordt* Gal.4:6, zo kan ook de toe-eigening van Christus verdienste niemand bekwaamer toegeëigend worden dan Hem, die de Zoon de naaste is, *en neemt uit hetgeen des Zoons is*. Joh.16:14. dat is, de *Heilige Geest*. Zie deze *heiligmaking* wordt ook de *Heilige Geest*, als een oorzaak toegeschreven, 1 Kor.6:11, 2 Thess.2:13. en elders meer.

Maar, wat wil nu Petrus hiermee zeggen, in de *heiligmaking* des Geestes?

Antw.: Daardoor wil hij ons te verstaan geven het doel van de verkiezing, zijnde de *heiligmaking*; en zo bestaat de verkiezing in de *heiligmaking*, voor zover de *heiligmaking* een middel is om de zaligheid te verkrijgen, tot welke zaligheid de mens *uitverkoren* is. En om het anders te zeggen, God heeft de mens *uitverkoren*, opdat hij heilig en onberispelijk voor Hem zou zijn in liefde. Ef.1:4. En zo neemt Paulus het ook. 2 Thess.2:13, *God heeft u van de beginne verkoren tot de zaligheid, in heiligmaking des Geestes*, omdat de zaligheid niet anders dan door de heiligmaking van de Geest kan verkregen worden; *want zonder heiligmaking zal niemand de Heere zien*. Hebr.12:14. En zo stelt onze Apostel aan deze, aan wie hij schrijft, het eerste kenteken voor, waaruit zij konden weten, dat ze *uitverkoren* waren na de *voorkennis van God de Vader*, namelijk, voor zover bij hen de *heiligmaking des Geestes* gevonden werd; zoals het hier vandaan ook is, dat de uitverkoren genoemd worden *heiligen*. Col.3:12 omdat de *heiligheid* niet van de *verkiezing* kan afgescheiden worden; tenminste niet als een *oorzaak*, maar als een *vrucht* van de verkiezing.

1.2.T.2. Hierbij voegt de Apostel de *gehoorzaamheid*. Wat *gehoorzaamheid* in het algemeen is, is bekend; die daad, namelijk, waardoor iemand anders de wil van een ander volbrengt. Doch hier is de vraag; Wat door *gehoorzaamheid* verstaan wordt, tot welke wij uitverkoren zijn? Sommige verstaan hier Christus *gehoorzaamheid*, door welke Hij Zijn Vader is gehoorzaam geweest tot de dood, *ja tot de dood des kruises*. Phil.2:8. En welke *gehoorzaamheid* gesteld wordt tegenover Adams *on gehoorzaamheid*; door Adams *on gehoorzaamheid* vele tot zondaars gesteld zijnde, en door Christus *gehoorzaamheid* vele tot rechtvaardige. Rom.5:19. En dan moest dit de zin zijn, dat de uitverkorene door Christus en Zijn *gehoorzaamheid*, als uitvoerende het besluit van de verkiezing, tot de zaligheid zouden gebracht worden; gelijk ons zagezegd wordt, *uitverkoren te zijn in Christus*. Ef.1:4. Maar dit zou een harde manier van spreken zijn, *uitverkoren te zijn, tot gehoorzaamheid in Christus*, die wij niet vinden. Daarbij is het doel van Petrus hier deze uitverkorenen te doen kennen en weten dat hun verkiezing van God; nu daartoe kon de *gehoorzaamheid*, die Christus zelf heeft teweeggebracht niet dienen. Daarom oordelen wij met anderen beter, dat door deze *gehoorzaamheid* hier verstaan wordt, die van de mens zelf vereist wordt, en die zich uitstrekt tot de geboden van het *Evangelie van Christus*; anders genoemd, het *geloof gehoorzaam* te zijn. Hand.6:7. *Het Evangelie*. Rom.10:16. *De gehoorzaamheid van het geloof*. Rom.1:5. en 16:26. *En de gehoorzaamheid van/aan de waarheid*. 1 Pet.1:22. En begeren wij verder te weten, waarin deze *gehoorzaamheid* bestaat, zo heeft men slechts, de inhoud van de leer van het Evangelie in te zien; welke is, *bekeerd u en gelooft*. Zo dan, die zich tot *bekering* van de dode werken, en tot een levend geloof in Christus zoekt te komen, die vindt bij zich deze Evangelische *gehoorzaamheid*. Het geloof wordt wel *gehoorzaamheid* genoemd; als uit de tegenstelling van *on gehoorzaamheid*, in Joh.3:36, mag gevonden worden. Doch, onze Apostel spreekt niet alleen van die *gehoorzaamheid*, maar hij zegt in het bijzonder, dat wij tot die *gehoorzaamheid* uitverkoren zijn. Willende zeggen, dat onze verkiezing ook daartoe strekt, om Gods wil in het evangelie geopenbaard, na te komen, en bijzonder, om in Christus te geloven, ja dat die *gehoorzaamheid* een tweede kenmerk is van onze verkiezing. En met recht; Want zo vinden wij ook *verkoren te zijn in het geloof der waarheid*, van Paulus geschreven in 2 Thess.2:13. *Uitverkoren te zijn, om rijk te zijn in geloof*. Jac.2:5. Zodat ook het *geloof*, waardoor wij het Evangelie gehoorzaam zijn, een gevolg is, en zo een bewijs van onze verkiezing. *Zo vele, als er ten eeuwigen leven verordineerd waren, geloofden*. Hand.13:48.

T.3. *Eindelijk* voegt de Apostel daarbij: tot *besprenging des bloeds van Jezus Christus*. Hier spreekt de Apostel:

1. Eerst, van het *bloed van Jezus Christus*, en
2. Daarna, van de *besprenging* des bloeds.

1. Door het *bloed van Christus* wordt ook wel verstaan de straf, die verdiend is onder het vergieten van het onschuldig bloed van Christus; als Matth.27:25 en Hand.5:28. Maar doorgaans wordt daardoor verstaan Zijn bloedige offerande; zo genoemd, omdat Hij in Zijn dood en offerande Zijn dierbaar bloed moest uitstorten, zou Hij vergeving van de zonden en verzoening met God teweegbrengen. Hij kon bloed uitstorten, omdat Hij het *vlees en het bloed deelachtig* was geworden, en zo een waarachtig mens. Hebr.2:14. Hij heeft ook Zijn bloed tot dat einde uitgestort. Zie Matth.26:28, Ef.1:7, Hebr.9:22. En zo nemen wij ook het bloed van Jezus Christus in de tekst, voor Zijn bloedige offerande en dood; voor Zijn ganse lijden, dat met bloed begonnen en geëindigd is.

2. Dit bloed schrijft de Apostel *besprenging* toe; als hij noemt *de besprenging des bloeds*; waarmee overeenkomt *het bloed der besprenging*. Hebr.12:24. Om dit te verstaan, moet men weten, dat de Apostel daarmee het oog heeft op zekere ceremonie, onder het oude volk gebruikelijk. Hetzij van het *bloed van het Paaslam*, wat aan de dorpels en posten van de deuren van de Israëlieten besprengd moest worden. Exod.12:21; en daarom genoemd *de besprenging des bloeds*. Hebr.11:28. Hetzij van het *bloed van de varren* of van de *bok* des zondoffers, waarvan te lezen is in Levit.16:14/15/18/19, Num.19:2, ect. Hebr.9:13. Hetzij van *het bloed der kalveren en der bokken*, waarmee het boek des Verbonds en al het volk, de tabernakel en alle vaten van de Tabernakeldienst besprengd werden; dat van Paulus kortelijk geleerd wordt. Hebr.9:19; ect. En omdat dat een ceremonie was van het Oude Testament, zo werd daarmee gezien op *Christus* en Zijn *bloed*, en bijzonder op de gemeenschap en deelgenootschap van ieder ware gelovige aan het bloed van Christus. En om dit nog duidelijker te zeggen; Petrus verstaat door deze *besprenging* van het *bloed van Christus*, wat door die uitwendige *besprenging* van het *bloed* van de beesten betekend werd. Nu, dat betekende en bracht haar tot, uitwendige heiligheid *of* reiniging na de wet, om vrije toegang te hebben tot de vergadering en de uitwendige Godsdienst; idem, verzekering van het Verbond Gods, aan God en hun zijde bevestigt; idem, *verzoening* en vrede met God, en dergelijke. Wanneer nu onze Apostel hier Christus *bloed* noemt een *besprenging*, zo leert hij daarmee, dat wij de ware en geestelijke beduiding hiervan hebben in het Nieuwe Testament, zijnde elke ware gelovige met dat bloed van Christus aan zijn consciëntie gesprengd tot *reinigmaking*. Hebr.9:14. Om vrije toegang te hebben tot God in de Hemel. Hebr.10:19. Tot bevestiging van het Nieuwe Testament, Matth.26:28. En tot verzoening met zijn God, Die vertoornd was over de zonden van de mens. Hebr.9:15.

Hierom zegt ook Paulus, dat *het bloed van de besprenging van betere dingen spreekt, dan het bloed van Abel*. Hebr.11:24. Dit bloed roepende om wraak, maar dat om genade en verzoening.

Waaruit wij metéén kunnen zien, hoe aardig Petrus hier spreekt van de *besprenging des bloeds van Christus*, als hier sprekende tot de Joden, welke deze dingen gewend waren, en die hij nu in de eigenlijke afgebeelde zaak te verstaan geeft; als of hij wilde zeggen: Gij Joden, had eertijds wel deel aan een *reiniging*, maar die was naar het vlees en niet naar de *consciëntie*; maar nu hebt gij deel aan de ware *heiligmaking door de Geest*; Eertijds had gij de *besprenging* met het bloed van *beesten*, die geslacht en gedood werden; maar nu de *ware besprenging* door het *bloed van Christus*. Zo geeft hij dan te verstaan, *en de weldaad van de verlossing of verzoening door Christus, en de weldaad van de rechtvaardigmaking*, in de vergeving van de zonden teweeggebracht door het bloed van Christus, ten opzichte van de schuld. Zie Col.1:14, 1 Joh.1:7, en Rom.3:24/25. En nu, tot die besprenging met het bloed van Christus zijn wij ook uitverkoren, dat is, om aan die weldaden deel te hebben en zo zalig te worden. Hierom zegt ook Paulus, 1.Thess.5:9. *dat God ons zo gesteld heeft tot verkrijging van de zaligheid door Jezus Christus*, dat is, welke zaligheid door Jezus Christus en Zijn bloed zou verkregen of verdiend worden. Zie dit duidelijk uitgedrukt in. Rom.8:30. *Die Hij tevoren verordineerd heeft, deze heeft Hij ook geroepen en gerechtvaardigd*. Al wat de Vader Mij geeft, zo zei eens Christus, Joh.6:37, *zal tot Mij komen*, namelijk uit kracht van mijn verhoging aan het kruis, Joh.12:32. Geen zondaar kon/ken zalig worden zonder dat vooraf de vijandschap tussen hem en God weggenomen was, en zonder dat hij eerst deelhad/heeft, aan de vergeving van zijn misdaden; En nu, die vijandschap is weggenomen door het bloed van Christus. Col.1:20/21. Als mede, alle zonden van de uitverkorenen. Wel terecht gezegd van onze Apostel dat wij uitverkoren zijn tot de besprenging met het bloed van Christus.

Korte opmerking en toepassing van dit alles

Behalve dan, dat wij hier een heerlijk bewijs hebben van de Drie Personen in dat ene Goddelijke Wezen; en haar werking in de bevordering of uitwerking van de zaligheid van de mensen; als *God de Vader* zijnde, die haar verkoren heeft; *God de Zoon*, die Zijn bloed gestort heeft; en *God de Heilige Geest*, die de heiligmaking aan haar teweeg brengt; Zo vinden wij daarnaast hier drie kenmerken, van iemands verkiezing tot de zaligheid. Wij stellen hiervoor vast, dat de mens hiervan verzekerd kan zijn. Want anders zou onze Apostel niet vermanen tot *benaarstigen*, om onze *verkiezing vast te maken*. 2 Pet.1:10. Paulus kon ook tot de Thessalonicensers zeggen: *Gij weet, broeders, uw verkiezing van*

God. 1 Thess.1:4. Dat nu vaststellende, kunnen wij, zeggen wij dat weten uit hetgeen ons hier voorkomt in deze Woorden van vers 2. En dat zo: Dat niet uit iets dat voorgaat, maar dat volgt op de *verkiezing*, Die in zich vindt verzoening met God of vrede in zijn consciëntie door het *bloed der besprenging*; Die geloof heeft, door welke hij het evangelie gehoorzaamd en de gehele Christus zichzelf toe-eigent; Die zich de ware heiligmaking beijverd, om de zonden te haten, lust te hebben tot gerechtigheid en Gode welbehaaglijk te dienen; Die ziet er niet uit als een verwerpene, maar als een uitverkorene. Deze dingen stelt onze Apostel hier zelf voor als vruchten van de verkiezing aan de *uitverkorene*, die verstrooid waren. En met recht; want wiens zonden vergeven zijn, die is *welgelukzalig*. Rom 4:6. en die gerechtvaardigd zijn, die worden ook verheerlijkt. Rom.8:30. Idem, *die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven*. Joh.3:16 en 36. Idem, *heiligmaking* geeft zekerheid van *heerlijkmaking*. *Zalig zijn de reine van hart; want zij zullen God zien*, Matth.5:8, zie ook Ps. 24:3/4. Het tegendeel vinden wij ook in Gods Woord; te weten, dat iemand, wie geen deelheeft aan de vergeving van de zonden, maar *het bloed van Christus onrein acht*, dat die zware straf hier namaals heeft te verwachten. Hebr.10:29. Idem, *dat wie de Zoon ongehoorzaam is, het leven niet zien zal, maar dat de toorn van God op hem blijft*. Joh.3:36. En zo, *die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden*. Marc.16:16. Idem, *dat niemand zonder heiligmaking God ooit tot zijn troost zal kunnen zien*. Hebr.12:14. *In dat Hemels Jeruzalem zal niet inkomen iets dat verontreinigt en gruwelijkheid doet*. Open.21:27.

Wij dan die uitverkorene genoemd worden, en die naam graag horen mogen, laten wij ons in die letterlijke benaming niet geruststellen, waarin velen bedrogen zullen worden; maar laten wij dit eerder aan onze zielen zoeken vast te maken, en dat:

1.2.T.2.a. Door het werk van de *Heiligmaking des Geestes*; *onzelf reinigende van alle besmetting des vlezes en des Geestes, om te voleindigen onze heiligmaking in de vreze Gods*. 2 Cor. 7:1. kennende totdat einde onze onreinheid, en biddende om de Geest van de heiligmaking. Doch hierbij zal uitgebreider worden stilgestaan uit vers 15 en 16.

1.2.T.2.b. Door het werk van de gehoorzaamheid des geloofs, tot welken ook de verkiezing strekt. Zoals diegenen, *die het Evangelie van onze Heere Jezus Christus ongehoorzaam zijn tot straf, zullen lijden het eeuwig verderf*. 2.Thess.1:8/9. Zie ook Rom.2:8. Zo hebben degenen die Christus gehoorzaam zijn, verzekering, dat Christus hun een oorzaak geworden is van de eeuwige zaligheid. Hebr.5:9. Hoe groten lof en troost is het, als tot ons mag gezegd worden, zoals eens Paulus tot de Romeinen. Rom.6:17. Daarom, *gij die tot nog toe uw oren afgekeerd heeft om te luisteren naar het Evangelie, die horen en gehoorzamen, wat de Geest tot de gemeenten zegt*. En die tot nog toe een ongelovig hart

hebben, om af te wijken van de levenden God, die zien in het toekomende toe, dat dat boos en ongelovig hart bij hen niet gevonden wordt. Hebr.3:12. *Zijt niet meer ongelovig, maar gelovig.* Joh.20:27. Gedenkt aan Hebr.10:38/39.

1.2.T.2.c. Door het bloed van Christus te besprengen op onze zielen. Dat is al eens op een Sacramentele wijze besprengt op onze hoofden in de Heilige Doop, maar dat geeft geen troost noch verzekering van de zaligheid; daarom moet er noodzakelijk dit bijkomen, dat wij een hand des geloofd uitsteken, om daarmee het bloed van Christus, de verdienste van onze *Bloed-Bruidegom Jezus*, aan te nemen, besprengende daarmee onze onreine zielen; vergeleken. Hand.15:9. En dan geldt het, daardoor zal uitgewerkt worden, dat onze *consciëntie* zullen *gereinigd* worden van de *dode werken om de levende God te dienen*. Hebr.9:14. Onze zonden zullen daardoor, in opzicht van haar grote schuld, wegenomen worden; Ja, dat *bloed der besprenging*, zal de helse wurg-engel, onze zielen daarmee bestreken zijnde, doen voorbijgaan, om niet te beschadigen. Hebr.11:28. En ons verzekering geven van de genade en verzoening, omdat het van *betere dingen* spreekt dan *Abels bloed*. Hoofdst.12:24. Zodoende, zullen wij ons kunnen verzekeren, dat wij waarlijk zijn uitverkoren na de voorkennis Gods, die zalig zullen worden.

1.3. Derde deel - of de zaak of wat hij wenst

Volgt eindelijk de zaak, die de Apostel haar toewenst: *Genade en vrede zij u vermenigvuldigt*. Die Petrus, die eens met zijn mede-Apostel Johannes kon zeggen. Hand.3:6. *Zilver en goud heb ik niet*, wenst hier de *verstrooide vreemdelingen* niet iets lichamelijks of tijdelijks toe, hoewel dat misschien ook voor hen nodig was maar terwijl de Apostel zijn werk voornamelijk gemaakt had, om haar inwendige staat zo heerlijk en uitgebreid te beschrijven, als *uitverkorene na de voorkennis van God de Vader*, ect. Zo konden zijn gedachten nu niet anders gaan dan om geestelijke zaken, en daarom wenst hij haar toe, *Genade en vrede*; doch niet algemeen, maar omdat ze al aan Gods genade en vrede, *door de besprenging van het bloed van Christus*, deel hadden, zo wenst hij hun in het bijzonder toe vermenigvuldiging van beide. Zie hier van bredere uiteenzetting, in onze gegeven verklaring over de tweede Zendbrief Hoofdst.1:2. waar deze zelfde wens gevonden wordt, met bijvoeging, *door de kennis van God en Jezus onze Heere*.

Wilt u meer lezen:

Download via onderstaande link meer informatie over de 1^e Petrus brief van
Dominicus Goltzius

<https://www.depelgrim.com/mth0059-schriftmatige-verklaring-van-1-petrus->

d.-goltzius